

Nemůžu do kostela, na mši budu

Posvátné ticho každou chvíli přeruší kašel... Sychravé počasí se projevuje také v kostele a hýbe i s počty účastníků bohoslužeb.

Neděle ale zůstává nedělí i pro ty, kterým nemoc nedovolí opustit teplo domova. Moderní technologie jim přitom umožňují nejen „být na mši“ prostřednictvím sdělovacích prostředků, ale často i sledovat bohoslužbu přímo ze svého kostela, který znají, anebo kam jezdívali na poutě.

Farnosti, které do kostela umístily webovou kameru, aby lidem umožnily sledovat po síti dění v chrámu, postupně přibývají.

Bohoslužby se dnes přenášejí ze známých poutních míst i z venkovských kostelíků, o čemž svědčí i výběr webových kamer uvedený na této stránce. Těm, které by pozitivní zkušenosti odsud i z jiných míst snímaných

Neděle zůstává nedělí i pro ty, jimž nemoc nedovolí opustit domov. Ilustrační snímek Aleš Masner

webkamerou přesvědčily, aby tuto technologii zavedli ve vlastním kostele, pak pomůže s vysvětlením základních pojmů a náležitostí webového přenosu články (viz níže) připravené s IT odborníkem.

Diváci, kteří spíše dají přednost rozmanitosti, mohou využít služeb křesťanských médií. Jak televize Noe, tak Radio Proglas vysílají pravidelné bohoslužby několikrát do týdne a zároveň se snaží být u řady výjimečných událostí, jimiž církev v ČR i ve světě žije. Zástupci obou médií v dnešním tématu popisují, co příprava takového přímého přenosu obnáší i co všechno se při ní může přihodit.

Na to, jak se vlastně při přímém přenosu mše svatě chovat, odpovídá pak jeden z nejpopulárnějších: zkušenosti P. Miloslava Fialy OPraem. s přímými přenosy bohoslužeb totiž sahají až k počátkům náboženského rozhlasového vysílání po pádu komunismu. Tím hlavním je podle něj vnitřní soustředění a vnímání toho, co se u oltáře děje.

JIŘÍ GRAČKA

Posila v nemoci i pouto s domovem

Liturgické dění ze svého kostela pouštějí do světa po síti.

Nejspíš první webovou kamerou, která začala snímat interiér kostela, se u nás stala ta na Svatém Hostýně – funguje už sedmáct let. „Od počátku jsme se snažili zajistit nepřetržitý provoz zejména pro ty, kteří se nemohou zúčastnit bohoslužeb nebo proto, že žijí v cizině,“ říká správce hostýnských webových stránek Ivo Buráš a dodává: „Některým návštěvníkům stačí i to, že se mohou podívat na osvětlenou sochu Panny Marie Svatohostýnské v době, kdy je u nás noc, a soukromě se pomodlí růženec.“

„Pro věřící, kteří sem rádi jezdí a nemohou zrovna dorazit, je posilující být ve spojení s místem, které rádi navštěvovali,“ potvrzuje slova Iva Buráše správce farnosti Klokoty u Tábora, kde je webkamera v provozu téměř dva roky. A že v takovém případě nemusí jít jen o známé poutní místo, potvrzuje P. Mariusz Jończyk, farář ve Štěpánkovicích na Opavsku, kde webovou kameru spouští vždy během bohoslužeb. „Hlásí se nám hodně lidí ze zahraničí, kteří kdysi ve Štěpánkovicích bydleli, že se modlí s námi a připomínají si mládí.“

Ten největší užitek mají z kostelní webové kamery farnosti, kteří jsou dlouhodobě nemocní, pečují o malé dítě nebo se z jiného důvodu do kostela nedostanou. „Být takto nadále ve spojení s farním společenstvím je pro ně, zvláště v nemoci, posilující,“ dodává P. Můčka. A ve Štěpánkovicích lidé našli i jiné využití: „Občas přicházejí prosby, abych kameru zapnul při pohřbu nebo svatbě, na které někdo nemůže přijet,“ říká P. Jończyk. Webkamera plní také funkci při monitorování kostela.

Až na občasné technické problémy přitom webkamera prý neznamená moc práce navíc. „Potřebovali jsme jen zřídit připojení k internetu v dostatečné rychlosti. O všechno ostatní se stará provozovatel,“ popisuje P. Jończyk. A poplatek, který se měsíčně platí, podle něj rozpočet farního společenství neuručuje. Samotné zřízení přenosu sice představuje vyšší investici, ale ta je jednorázová. „Pro nás byla rozhodující ochota některých lidí se do toho pustit: motorem byl člen farní rady a na realizaci se podařilo najít schopného odborníka, který svůj čas a práci věnoval Můčka. Pro samotný provoz kamery farnost využívá server YouTube, kde je tato služba nabízena zdarma. „Jediný výdaj tak představuje měsíční platba za internet,“ dodává kněz. Farnost podle něj

nyiní uvažuje i o tom, že by slavnostní bohoslužby začala prostřednictvím webkamery nahrávat a archivovat.

O poznání větší komplikace zažívají s kamerami na Svatém Hostýně, důvodem je ovšem jen mnohonásobně větší zájem návštěvníků. „Běžně se k nim připojuje několik stovek virtuálních poutníků denně, v době významných poutí to jde do tisíců. Mnozí nám proto vytýkají, že jsme zaspali a rozlišení kamer je nedostatečné. Jenže aby mohlo být vyšší, museli bychom položili dlouhou trasu optického kabelu,“ vysvětluje Ivo Buráš. Kamery, jejichž provoz pro Matici svatohostýnskou zajišťuje externí firma, umožňují také archivaci záznamů bohoslužeb. Lze je tak přehrávat až půl roku nazpět. „Pak se mažou, aby uvolnily prostor. Těm, kteří si chtějí něco ponechat – například pokud tu slavili svatbu nebo životní výročí – doporučujeme pořídit si vlastní záznam. Jde to i u živého vysílání,“ říká Ivo Buráš.

Problémem u uživatelů je podle něj množství různých přístrojů fungujících na odlišných systémech. Komplikace při přehrávání přitom na dálku nedokáže sám vždy vyřešit. „S řešením ale lidem snadno pomůže odborník nebo i schopný člen rodiny. Většinou stačí stáhnout vhodný přehrávač,“ doporučuje Buráš. Kně-

žím, kteří o zřízení kamery přemýšlejí, pak radí zaměřit se nejprve na kvalitu zvuku. „Jeho zdroj by měl být přímo z ozvučení kostela,“ uzavírá. (gra)

Některé webové kamery s přenosem bohoslužeb

Poutní místa:

www.klokoty.cz
www.hostyn.cz/kamery.html
www.farnostvehrad.cz/dokument/Kamera-183

Farnosti

www.dubne.cz/zive-prenosy-webkamery/kostel
www.farnosthutisko.cz/stranky/webkamera.php
www.luhacovicefarnost.cz/onlineKamera
www.falukov.cz/webkamera-1
www.farnost.nivnice.cz/stranka/zive-z-kostela
www.rkfp.cz/bohosluzby
www.farnoststaremosto.cz/zivot-ve-farnosti/bohosluzby
www.stepankovice-farnost.wz.cz/?stranka=kamera

Přenosy po síti? Nemusí stát moc

K uskutečnění přímého přenosu toho není zapotřebí moc, stačí vlastně jen kamera připojená na internet. Vyznat se ale v nabídce různých modelů i variant připojení už vyžaduje trochu zkušeností.

Začneme logicky od kamery. „Musí být schopná přenášet jak zvuk, tak obraz,“ upozorňuje IT specialista Zdeněk Topič a dodává: „K přenosu zvuku musí být vybavena konektorem pro připojení k externímu zdroji, tedy ozvučovacímu systému v kostele.“

Cena vhodné fixní kamery – takové, která snímá stále stejný obraz – se podle něj pohybuje v rozmezí 2 až 15 tisíc korun. „U těch levnějších může být nastavena i pevná ohnisková vzdálenost, což znamená, že nelze měnit úhel záběru,“ říká Topič a dodává: „To může být problém, pokud kameru lze umístit pouze daleko od oltáře: záběr je pak široký a oltář tvoří jen malou část obrazu.“ Levnější kamery se také mohou hůř vyrovnávat s různými světelnými podmínkami.

Výhovující kamera, která si se všemi úskalí poradí, se dá podle Topiče pořídit za 6 až 7 tisíc korun. „Další možnosti jsou otočné kamery, které umožňují obraz vzdáleně natá-

čet do stran, nahoru i dolů a podle typu v určitém rozmezí také přibližně nebo oddálit záběr,“ popisuje. Taková kamera se podle něj dá pořídit už za 10 tisíc korun.

Přenos se dále neobejde bez připojení k internetu. „Zde je potřeba dobře zvážit, v jaké kvalitě a pro kolik uživatelů chceme přenos realizovat,“ zdůrazňuje Topič. Možnosti jsou v zásadě dvě: sledování přímým přístupem na kameru, anebo využití serveru. „Přímý přístup je jednodušší, ale sledovat ho může nanejvýš okolo dvaceti uživatelů současně, u levnějších modelů i méně,“ upozorňuje.

Pokud farnost počítá s přístupem více diváků, je potřeba použít server. „Ten se ke kamere připojí jako jeden uživatel a ostatní uživatelé se již připojují k tomuto serveru,“ popisuje IT specialista a pokračuje: „Počet současně přístupujících uživatelů je pak dán výkonem serveru, popřípadě licencemi, je-li použit nějaký placený software pro převod obrazu, a v neposlední řadě dostupnou internetovou konektivitou.“

Právě ta je poslední důležitou součástí přenosu. Podle Topiče závisí na kvalitě obrazu. „Pokud budeme chtít přenos provádět ve full HD kvalitě, bude to vyžadovat datový tok 2–4 Mbps pro jednoho klienta, takže například pro dvacet diváků je to 40–80 Mbps. Menší rozlišení potřebují výrazně méně,“ vypočítává a zároveň upozorňuje, že konektivita s sebou nese měsíční náklady na provoz. „Proto je potřeba si správně stanovit potřebnou rychlost, od které se odvíjí měsíční paušál, který se pak pohy-

buje v řádu několika stovek až tisíců, ale i desetitisíců korun.“

V případě většího počtu klientů se doporučuje umístit server do nějakého serverhostingového centra, kde je konektivita výrazně levnější a kvalitnější. Výhodu mohou mít i farnosti, které například na kostelní věži hostí vysílače nějakého internetového poskytovatele – provoz webkamery pak mohou mít se slevou nebo úplně zdarma.

Pokud by farnost uvažovala i o pořizování záznamů z přenosů, které by následně chtěla nabídnout uživatelům, bez serverového řešení se neobejde. „Záznamy potřebují nějaký ukládací prostor a software. Serverové řešení nabídne provozovateli správu toho, kdy a co se má nahrávat, a uživatelům zase možnost výběru a přehrávání záznamu,“ popisuje Topič a dodává: „Je tedy vždy individuální a musí se odladit podle požadavků a možností.“

Veškeré vstupní investice lze pořídit už za 10 až 15 tisíc korun. „Záleží na tom, jak náročná by byla instalace – třeba tažení kabelu ve výškách přes celý kostel taky něco stojí,“ upozorňuje Topič. „Provozní náklady začínají na částce 500 korun za měsíc v případě pěti až deseti uživatelů, podle zvolené kvality.“ Všichni, kdo o zřízení webkamery pro přímé přenosy uvažují, by si tedy měli především ujasnit, co od kamery čekají, a poradit se s odborníkem. „Jen tak bude konečně řešení odpovídat tomu, co farnost chce divákům nabídnout,“ uzavírá IT specialista. (gra)

TOPENÍ DO KOSTELA
TOPNÁ TĚLESA UPEVNĚNÁ POD LAVICE
 ● sálají příjemné teplo ● nízká spotřeba elektrické energie
 ● snadná montáž
 Nezávazně Vás navštívíme a předvedeme topení.
KRES-TÁBOR – topeni@krestabor.com,
 tel. 737 776 822
www.krestabor.com

Misijní banka ubožáků (MBU)

Děkuje za vytrvalou finanční pomoc 350 Kč na přímou rozvojovou misijní činnost ve vesnicích jihozápadní Tanzanie. Díky vám hledáme zdroje vody a hloubíme studny, podporujeme základní vzdělání dětí z chudých rodin i opuštěných sirotků. Rozvíjíme znalost řemesel, která mladé africké rodiny uživí.

Číslo účtu u KB:
19-1621380207/0100
 Majitel účtu: Misijní banka ubožáků, FÚ,
 nám. 14. října 17, 150 00 Praha 5,
 variabilní symbol voda: 777, konstantní symbol: 379
 Pokud potřebujete předepsanou složenku, letáček, naši osobní přednášku s videodokumentem či informace o našich dalších mikroprojektech pomoci, volejte nebo pište:
 tel.: 257 316 545, mobil: 723 952 728
www.agapembu.eu
agapembu@volny.cz